

šim velikanom „Rihardom“ jim mnogo hudega prizadenemo. Gorje jim tam, kamor naš strel pade! Mi pa stojimo tu ob Soči trdno kot živa skala. Kadorna se je daleč zaračunal, tako kakor oni, ki so na medvedovo kožo pili. Polentar nikdar ne bo na avstrijskih tleh maneštre prazil. Bodite mi vsi pristržno pozdravljeni!

Moj vojni tovariš.

Piše lovec Franc Bečan.

Veliko zabavo nam dela na bojnem polju vojak, katerega je že opisal g. vojni kurat v „Slovenca“ z dne 10. t. m. Sam rad priznava, da je ciganske rodovine, cesar bi tudi ne mogel tajiti, ker ga izdaja njegova barva. Ta lovec, sedaj prideljen sanitajcem, me ima posebno rad, ker mu pišem in čitam njegova pisma. Sam namreč ne zna pisati. Dokler se ni našel v meni dobrega prijatelja, so mu pisali drugi vojaki, kateri pa so dostikrat pisali vse kaj drugega, kot je on želel. Vzrok temu je bil, da je prišel s svojo nevesto navskriž. Toda ko sem jaz to izvedel, pa sem zopet vse popravil in njegova nevesta ga ima že zopet rada kot poprej. Za to dobroto mi je jako hvaležen. Prosil me je, naj mu pokažem, kako se piše in čita. Prav rad sem mu ugodil in v prostem času sva že začela s poukom. Pri čitanju še gre, toda s pisanjem je trda. Njegovo največje veselje pa je ustna harmonika, katera je tako tesno združena z njim kot ne vem kaj. Kadar ga ponoči uši grizejo in ne more zaspati, igra tako dolgo, dokler ne zaspi s harmoniko v roki. Zjutraj, ko se zbudi, je prva skrb njegova harmonika, katera mu je v spanju padla iz roke, da jo poišče in zagode eno veselo. Hudo bi ga užalilo ko bi mu kdo vzel harmoniko in jo skrnil. Po dnevi, kadar gorko sonce sije, se splazi na kakšno skalo, gleda proti sovražni strani in zopet igra. Če pržižga tuintam kakšna svinčenka, se niti ne zmeni in pravi, da mu pomagajo svirati. Če pa pribuči kakšna granata, pogleda proti nebu, poslušaja in pravi: „Ja, pa le ni varno tukaj igrati!“ Splazi se s skale in ko je čas menaže, vzame umazano posodico in ko mu kuhar da jedilo, nese vesel v eni roki posodico, z drugo roko pa igra, dokler ne pride v barako, koder slastno zavžije hrano. Sicer pa je prav priden fant, vsi ga imajo radi, še celo poveljnik. Za njegove zasluge pri obvezovanju ranjencev krasni njegova prsa hrabrostna kolajna. — Pozdrave!

Francosko bojišče.

Borba za Verdun se nadaljuje z nezmanjšano silo. Dne 23. junija so Nemci zavzeli verdunsko utrdbno Thiaumont (na vzhodni strani Moze) in s tem pomaknili železni obroč tako blizu Verduna, da so na vzhodni strani Moze od mesta oddaljeni le še 4 do 5 km. Na desni strani Moze se bijejo krvavi boji za postojanko „Mrtvi mož.“ V brambi za Verdun so že Francozi dozdaj izgubili 400.000 mož, Rusi so poslali 60.000 mož Francozom na pomoč, katere so spravili pred Verdun. Angleži so spravili iz Avstralije nova ojačenja na francosko bojišče in napovedujejo pričetek velike ofenzive, da bi razbremenili Francoze pri Verdunu.

Francoski zračni napad na Karlsruhe.

110 človeških žrtev.

Na Telovo popoldne ob 3. uri je priplulo nad mesto Karlsruhe, ki je glavno mesto južno-nemške dežele Badenske, več francoskih zrakoplovov, ki so vrgli zavsem na mesto 29 bomb, nakar so zopet odpluli. Na povratku sta bila dva francoska zrakoplova prisiljena se spustiti na tla.

Skoda, katero so povzročile na mesto vržene bombe, sicer ni velika, pač pa so bombe ubile 110 oseb, med temi 75 otrok, težko ranile 147 oseb, med temi 79 otrok. V samo eni ulici je bilo ubitih čez 100 oseb. Francoske bombe so bile napolnjene s strupenimi plini, kajti trava je postala v bližini, kjer so padle bombe na zemljo, rumenkaste barve. Badenski veliki knez in njegova obitelj se je nahajala za časa napada v stolni cerkvi in tudi švedska kraljica, ki je bila v Karlsruhe na obisku, je utekla smrti.

Turška bojišča.

Rusi so morali za svojo sedanjou veliko ofenzivo proti nam odtegniti baje 200.000 mož s kavkaškega bojišča. To priliko so porabili Turki in so začeli z ofenzivo proti Rusiji in sicer na zahodnem delu kavkaške fronte v smeri proti Trapecuntu. Turška ofenziva je vspešna. Dne 22. junija so bili Rusi v bitojnem boju na severni strani reke Čoroh poraženi. Turške čete se bližajo Trapecuntu, od katerega so oddaljene le kakih 25 do 30 km. Dne 23. junija so pa Turki porazili Ruse v bitki pri prelazu Partuk-Ser-

mel v južni Perziji. Rusi se umikajo na celi črti. Na ostalih turških bojiščih nobenih bistvenih dogodkov.

Rumunija ostane mirna.

Iz Rumunije ni nobenih poročil, ki bi nas mogle vznemirjati. Rumunija ostane mirna, tembolj ker je ruska ofenziva ustavljena.

Grška pod jerobstvom.

Ker sta kralj in Skuludisova vlada odklanjala četverosporazumove zahteve, naj se Grčija pridruži njemu in ker sta kakor Angležem in Francozom tudi Bolgarom pripustila zasesti grško zemljo, in pred vsem trdnjavo Rupel pri Solunu, se je četverosporazum tako razburil, da je zahteval, naj odstopi Skuludisova vlada, naj se vršijo nove volitve, naj odstopi načelnik grškega generalnega štaba Dusmanis in naj se grška armada in mornarica razorožita. Dokler se te zahteve ne spoznijo, se ne sme niti za naprstnik ne uvažati, ne izvažati iz Grčije. Četverosporazumove ladje so obkobile grško obal. Grška je stala pred gladom in tako se je kralj udal ter izpolnil vse četverosporazumove zahteve. Armada je razorožena, Skuludis je odstopil, namesto njega je prevzel vlado Zaimis, volitve so razpisane in načelnik generalnega štaba je odpuščen. Volitve pred potekom 2 mesecev ne bodo končane in tako dolgo se ni bati, da bi Grčija z orožjem nastopila proti nam.

Vojska med Ameriko in Mehiko?

Že zadnjič smo kratko poročali, da so se razmere med Združenimi državami Severne Amerike in Mehiko skrajno poostrile. Amerika je poslala 15.000 mož pod poveljstvom generala Pershinga v Mehiko, da ukroti vstaške mehikanske čete po poveljstvom upornega mehikanskega generala Karance in pod pretvezo, da varuje koristi ameriških državljanov in kapitalistov, nahajajočih se v Mehiki. General Karanca je pa zbral 30.000, po nekaterih vesteh celo 80.000 mož, ta prežene iz dežele severoameriške čete. Generalu Karanca se je baje že posrečilo obkoliti generala Pershinga. Druga poročila pa pravijo, da se bije hud boj med Mehikanci in Amerikanci, v katerem sta bila dva kavalerijska oddelka generala Pershinga tako popolnoma uničena, da je ostalo samo sedem mož pri življenju.

Amerika se oborožuje z mrzlično naglico. Ameriški senat je dovolil za mobilizacijo 50.000.000 dolarjev (1 dolar = 5 K). Po vsej državi se vrše prebiranja. V mehikansko vodovje je že odplul oddelek ameriških vojnih ladij, da zapre mehikansko morskobal. Tudi v Mehiki se na vojsko pridno pripravljajo. Radi nasilnega nastopa Amerike napram Mehiki nameravajo južnoameriške države stopiti na stran Mehike, isto se pričakuje od Španije, katero je Amerika v špansko-ameriški vojski oropala najlepših otokov.

Hrvatski sabor.

V Zagrebu zboruje hrvatski sabor. Razen proračuna je treba tudi podaljšati finančno pogodbo z Ogrsko. Hrvatska namreč ne pobira nobenega davka, ampak vsi davki gredo na Ogrsko. Hrvatski sabor ne razpolaga niti s krajcarjem denarja, ampak o tem sklepajo Hrvatom Madžari v Budimpešti. Pri nas je vsaka občina finančno bolj samostojna kakor vsa trojedinna kraljevina Hrvatska, Slavonija in Dalmacija. Pristaši pravaške in kmečke stranke so predlagali, da se po enodušni volji vsega hrvatskega naroda pogodba več ne podaljša, ampak da je od 1. julija 1916 Hrvatska finančno popolnoma samostojna, da torej sama razpolaga s svojimi davki. Srbsko-hrvatska zveza je te predloge pobijala in branila pogodbo z Madžari. Voditelj kmečke stranke Stjep. Radič je nasproti srbskemu govorniku izvajal: „Hrvatska je bila vedno popolnoma samostojna in neodvisna. V svetovni vojni so se vsi narodi okrepili. Ne glede na izid vojne moramo dobiti svojo finančno samostojnost, kar že zahteva in potrebuje razvoj našega narodnega življenja. Kaj bodo rekli Madžari?!? Mi južni Slovani nismo za boj z njimi. To bi bilo tudi neumno, ker smo močnejši od njih. Do dobrega razmerja pa pride šele tedaj, če bodo Madžari spoštovali naše pravice in potrebe. Splošno se govori, da pride po vojni do hrvatsko-madžarske vojne, če ne dobimo finančne samostojnosti. Madžari bi storili pametno, če se ne upirajo naši zahtevi. Danes je celi narod za finančno samostojnost, posebno ker vidi, kakšne bodo posledice vojne. Koalicija naj leto in dan,

za katero podaljšuje pogodbo, porabi za delo za finančno samostojnost.

Slovenske žrtve za domovino.

Na južnem bojišču na Monte Kostasini je padel dne 20. maja Janez Fišer, sin dobre krščanske družine iz fare Sv. Križ pri Slatini (občina Plat). Njegov stric je prijazen gospod župnik v Ribnici nad Mariborom, Andrej Fišer. Rajni Janko je bil skozi-skoz dober, nepokvarjen mladenič, vrlo vzgojen v strahu božjem, ud mladeniške Marijine družbe in Orlov pri Sv. Petru na Medvedovem selu. — Č. g. i. Mlakar, vojni kurat, naznanja žalostno vest, da je Franc Koren od 20. lovskega bataljona dne 26. maja junaške smrti na bojišču od sovražne krogle zadet padel za domovino. Pokopan je na nekem primorskem vojaškem mirovju. Doma je od Gornje Poljskave, občina Kolberg. Star je bil 33 let. Bil je edini sin. — Na južnem bojišču sta umrla junaške smrti za cesarja in domovino Janez Veingerl iz Stangrove in Franc Toš iz Ženjaka, župnija Sv. Benedikt v Slov. gor. Zadnji je bil vedno vnet Marijin družbenik in res vzor pridnega, krščanskega mladeniča. Zapušča priletno mater-vdovo, ki je sedaj že drugega sina žrtvovala za domovino. Prvi pa zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. — Č. g. vojni kurat Krajnc piše, da je od 11. stotnije pešpolka št. 87. padel na laškem bojišču dne 20. maja Janez Hamer iz Polič pri Račgoni. Truplo so blagoslovili in pokopali na Monte Kostasini. Janez je bil šele komaj v 19. letu. Žalost za očeta in mater je tem večja, ker je brat France padel na istem bojišču dne 21. decembra 1915. — V teku enega tedna je došla iz južnega bojišča žalostna novica, da so prve dni tega meseca iz vasi Račkotec pri Prihovi padli trije sosedje, Anton Mlakar in Jan. Brdnik sta padla na italijanski zemlji, Vinko Tantežl na Doberdovski planoti. — Dne 30. maja 1916 je italijanski bajonet pretrgal nit mladega življenja poddesetniku Francu Čučko od Sv. Jakoba v Sl. gor. Ko smo Italijanom vzeli več postojank in jih zasledovali, je šel Čučko s štirimi možmi za prednjo stražo. On je šel prvi naprej. Zadel je na sovražnika. Deset Italijanov je skočilo iz kriča proti njemu. Mislili so, da ga že imajo. Pa pri nas Slovincih se Lah moti, da bi katerega tako lahko živega dobil. Imela me je groza, ko sem videl svoje tovariše v taki nevarnosti. Mislim sem, da so vsi izgubljeni. Bili so obkoljeni od treh strani in napađeni z bajoneti. Italijani so padli trije mrtvi, drugi pa so zbežali. Čučko pa je bil zadet v prsa na levi strani. Bil je naš najboljši tovariš. Šel je vživat boljše plačilo! Pošljamo pozdrave staršem, ženam, bratom, sestram, vsem prijateljem in bralcem „Slovenskega Gospodarja.“ Blaž Ertl, desetenik Sv. Marjeta na Dravskem polju; Franc Šauperl, poddesetenik od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Fran Knödl od Sv. Marjete ob Pesnici; Ferdinand Terstenjak od Sv. Ane v Slov. gor.; Franc Pučko od Sv. Antona v Slov. gor.

Obnovite naročnino! Z današnjo številko je mnogim naročnikom potekla naročnina. Prosimo vse, ki nimajo lista plačanega naprej, naj naročnino takoj obnovijo, da jim ne bo treba lista ustaviti. Ob enem pa vabimo vse tiste, ki še nimajo naročenega Slov. Gospodarja, da si ga takoj naročijo. Posebno priporočamo ženam, starišem, sorodnikom in vsem prijateljem naših hrabrih vojakov, da jim vsaj za četrt leta naročijo „Slov. Gospodarja“, ki je, kakor vojaki na fronti in zaledju sami priznavajo, njih najljubši prijatelj. „Slov. Gospodar“ je glavni razširjevalec verske in narodne zavesti, radi tega zasluži, da se mu pridobi čim več novih naročnikov. „Slov. Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina se pošilja na naslov: Upravništvo Slovenskega Gospodarja, Maribor.

Tedenske novice.

Duhovniške spremembe. Prestavljena sta č. g. Jožef Kavčič, provizor v Framu, kot prvi kaplan v Šoštanj in č. g. Andrej Klobasa, kaplan v Jarenini, kot kaplan k Sv. Jakobu v Slov. gor. Bogoslovniški duhovnik č. g. Martin Medved je nameščen kot kaplan v Jarenini. Č. g. Valentin Kropivšek, dosedaj kaplan v Šoštanju, nastopi dne 1. julija župnijo Fram.

Ranjen vojni kurat. Č. g. vojni kurat Janez Golec je bil 8. jun. t. l. na ruski fronti od granate na glavi in roki močno ranjen in zasut. Zdaj, že veliko boljši, se zdravi v mariborski bolnišnici. G. Golec ima že dvojno odlikovanje, duhovni zaslužni križ 2. razreda in vojaško odlikovanje »Signum laudis«.